

Hyvät hallitusneuvottelujen neuvottelijat,

Toimitamme *Kansainvälinen ja aktiivinen Nato-Suomi* - työryhmän tietoon ehdotuksia inhimillistä turvallisuutta koskevista hallitusohjelmakirjauksista.

Suomen turvallisuuspolitiikan tulee perustua inhimillisen turvallisuuden periaatteelle. Rauhan ja turvallisuuden, kehityksen ja ihmisoikeuksien johdonmukainen edistäminen muodostavat peruspilarin maailman vakaudelle.

Seuraava hallitus saa vastuulleen ohjata Suomea maailmassa, jota haastaa moni rinnakkainen kriisi. Suunnaton eriarvoisuus sekä ilmastokriisin hälyttävä eteneminen ovat sotilaallisen konfliktin ohella suurimpia uhkia yhteiskunnalliselle turvallisuudelle. Maailmalla myös konfliktien määrä on kasvanut viimeisen vuosikymmenten aikana. Niin ikään informaatiovaikuttaminen, pandemiat ja pyrkimykset heikentää demokratiaa ja sukupuolten välistä tasa-arvoa eivät pysähdy maan rajoille.

Keskinäisriippuvaisessa maailmassa turvallisuushat voivat rantautua myös Suomeen. Näin tapahtuu jo nyt esimerkiksi kansainvälisen rikollisuuden ja ihmiskaupan muodoissa. Muun muassa raaka-aineiden ja ruoan saatavuuteen tai lääkeaineiden tuotantoketjuihin liittyvät globaalit haasteet vaikuttavat nopeasti suomalaisten elämänlaatuun. Voimme investoida maailman vakauteen ja omaan turvallisuuteemme, kunhan emme käännä selkäämme maailmalle.

Kansainvälinen vuoropuhelu ja yhteistyö ovat keskinäisriippuvaisessa maailmassa ainoa tapa vastata globaaleihin haasteisiin. Suomen on edelleen vahvistettava kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun ja rauhanvälitystyön osaajana ja pitkäjänteisenä tukijana.

Suomen investoinnit kehitysyhteistyöhön, rauhantyöhön ja humanitaariseen apuun ovat erottamaton osa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Niillä on keskeinen merkitys siihen, miten suuresti kriisit vaikuttavat Suomeen. Kestävä turvallisuus huomioi väkivallattomuuden lisäksi tarpeen vastata ihmisten perustarpeisiin ja arvokuuteen – eli edistää inhimillistä turvallisuutta. Kestävää rauhaa ja vakautta rakennetaan tehokkaimmin puuttamalla kriisien ja konfliktien juurisyihin, kuten ihmisoikeuksien ja sukupuolten välisen tasa-arvon polkemiseen, demokratian rapautumiseen sekä eriarvoisuuteen ja köyhyyteen. Inhimillisen turvallisuuden edistämisen tulee perustua tiiviiseen yhteistyöhön valtion ja kansalaisjärjestöjen välillä.

Hallitusohjelmakirjaukset

Strateginen tavoite

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka perustuu inhimillisen turvallisuuden periaatteelle ja rauhan ja turvallisuuden, kehityksen ja ihmisoikeuksien johdonmukaiselle edistämiselle.

Hallituskauden tavoitteet

Suomi vaikuttaa inhimillisen turvallisuuden edistämiseen ja demokratian, ihmisoikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon puolustamiseen kansainvälisillä foorumeilla, kuten YK:ssa, EU:ssa, Natossa ja kahdenvälisissä suhteissaan.

Suomi vahvistaa asemaansa rauhanyhteistyön osajana ja pitkäjänteisen rauhanrakennuksen tukijana, jonka työn ytimessä on tiivis yhteistyö valtion ja kansalaisyhteiskunnan välillä.

Suomi edistää toimijoita laajasti osallistavaa ja sukupuolisensitiivistä rauhan- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Demokratiaa ja demokratian toimivuutta edistääkseen, Suomi toimii ja tulee tunnetuksi monimuotoisen ja vahvan kansalaisyhteiskunnan ja sen toimintatilan edistäjänä.

Varmistetaan ns. kolmoisneksus-ohjeistuksen tavoitteellinen toimeenpano ja seuranta sekä varmistetaan sitä tukevien rahoitusinstrumenttien joustavuus ja pitkäjänteisyys. Kolmoisneksuksella tarkoitetaan kehitysyhteistyön, rauhantyyden ja humanitaarisen avun yhteyttä.

Naton jäsenmaana Suomi toimii aloitteellisesti ja määrätietoisesti Naton Naiset, rauha ja turvallisuus sekä Inhimillinen turvallisuus -linjausten edistämiseksi¹.

Ratkaisut

Tuetaan ja toteutetaan osallistavaa konfliktinratkaisua, jossa eri toimijoiden osallisuus huomioidaan tasavertaisesti.

Tuetaan poliittisten instituutioiden vahvistamista, mukaan lukien poliittisten puolueiden ja parlamenttien, demokratian vakauttamiseksi ja paremman poliittisen edustuksellisuuden saavuttamiseksi.

Tuetaan, vahvistetaan ja kehitetään paikallisten ihmisten valmiutta ratkaista ristiriitoja ja kehittää kestävämpiä yhteiskuntia heidän omien tarpeidensa pohjalta.

Laaditaan koko ulkopoliittikan kattava tasa-arvostrategia.

Toimeenpannaan kaikilla politiikan aloilla tehokkaasti Suomen neljäs Naiset, rauha ja turvallisuus (2023 – 27) sekä Nuoret, rauha ja turvallisuus (2021 – 24) –toimintaohjelmia, turvaten riittävät rahalliset ja henkiöstöresurssit työlle niin julkisella kuin kansalaisjärjestösektorilla sekä tehden järjestelmällistä työn seuranta ja arviontia.

Kohdistetaan suoraa tukea paikallisille naisten ja nuorten järjestöille ja ryhmille

Toteutetaan vammaisinklusion edistämistä osana Suomen ulkopoliitiikkaa.

Tuetaan Suomen naisrauhanvälittäjäverkoston toimintaa.

Vaikutetaan siihen, että suurempi osa EU:n Team Europe -aloitteista kohdentuu inhimillisen turvallisuuden edistämiseen, mukaan lukien rauhantyyöhön.

Tuodaan inhimillisen turvallisuuden edistäminen Suomen YK:n turvallisuusneuvostokampanjan ja Etyj-puheenjohtajuuskauden keskiöön.

Tunnistetaan Naton Naiset, rauha ja turvallisuus sekä Inhimillinen turvallisuus - linjausten täysmääräinen toteuttaminen, mukaan lukien niiden huomioiminen puolustusvoimien ja kriisinhallintatehtäviin lähtevien koulutuksessa, välttämättömyytenä vakauden ja kestävän rauhan rakentamiselle.

¹ Inhimillisen turvallisuuden linjauksiin kuuluu imiskaupan torjuminen; lasten suojele konflikteilta; konflikteihin liittyvän seksuaalisen väkivallan torjunta ja siihen vastaaminen; siviilien suojele; ja kulttuuriomaisuuden suojele aseellisen selkkauksen sattuessa.